Ankenævnet for Forsikring

895/12

Den 25. juni 2012 blev i sag nr. 81.021:

xxxxxx xxxxxxxxxx xxxxxxxx
xxxxxxxxxx xxx xx
xxxx xxxxxxx

mod

Forsikringsselskabet
Vejle Brand af 1841 g/s
"Gormsgård"
Gormsgade 2
7100 Vejle

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har ulykkesforsikring i Forsikringsselskabet Vejle Brand af 1841 g/s. Han klager ved sin advokat over, at selskabet har afvist at yde forsikringsdækning for et anmeldt ulykkestilfælde.

Selskabet har afvist at yde dækning med henvisning til, at klageren har fremkaldt forsikringsbegivenheden ved grov uagtsomhed.

Klageren er født i 1986. Han var den 10/7 2010 ca. kl. 18 involveret i et færdselsuheld. Ulykken skete i et vejkryds på en landevej med en tilladt hastighed på 80 km/t. Klageren stødte som fører af en motorcykel sammen med en 83-årig bilist, da vedkommende foretog et venstresving. Af politirapporten fremgår, at det var solskin med blå himmel, solen i vest og næsten ingen vind.

Bilisten, der påkørte klageren, forklarede bl.a. følgende til politiet:

> "Part 1 forklarede, at han med en hastighed af ca. 80 km/t. kørte ad R.vej mod øst. Han var alene i bilen, anvendte sikkerhedssele og førte nærlys på bilen, ligesom han kørte ca. midt i sin vognbane.
>
> Da han nåede frem til krydset R.vej, H.vej, U.vej nedsatte han sin hastighed ved at bremse. Han huskede ikke, om han holdt helt stille, inden han påbegyndte sin venstresvingning for at

kunne fortsætte ad H.vej, men det var med meget lav hastighed, at han foretog svingningen. Forinden havde han orienteret sig såvel bagud som fremad og herunder ikke bemærket part 2, der kørte i den vestgående vognbane på R.vej.

Påkørslen skete ca. midt i den vestgående vognbane på R.vej ud for H.vej, og det var først her, at han bemærkede part 2, der havde til hensigt at fortsætte lige gennem krydset. Ved sammenstødet ramte part 1 bilens front 2 motorcyklens front og venstre side, hvorefter part 2 blev kastet af motorcyklen.

Part 1 kunne, udover at part 2 var kommet meget hurtigt, ikke sige noget nærmere om dennes hastighed, eller om han førte kørelys på motorcyklen.

Part 1 havde hele tiden været ved bevidsthed, hvilket han også havde indtryk af, at part 2 havde været."

Et vidne afgav følgende forklaring til politiet:

"Vidnet, der havde taget hånd om part 1 efter uheldet og taget denne ind i sin bil, forklarede, at han og hustruen ikke havde set selve uheldet, idet de var kommet til umiddelbart efter, men at de ca. et kvarter før øst for uheldsstedet var blevet overhalet af 2 motorcykler, hvoraf de skønnede den ene værende identisk med den forulykkede part 2. Dette grundet motorcyklens skrappe gule farve samt førerens camouflagefarvede bukser. De var i tvivl om, hvorvidt den anden motorcykel havde været sort, eller om det havde været føreren, der havde været iført sort dragt.

De var ca. et kvarter før blevet overhalet på vej ud af den foregående rundkørsel, hvor begge motorcyklister straks, det lod sig gøre, havde presset sig forbi og foretaget en voldsom acceleration, hvorunder begge motorcykler over en ikke nærmere angivelig distance havde kørt på baghjulene og var fortsat med en af vidnet anslået hastighed til ikke under 160 km/t.

De havde talt om, at det med den kørestil helt sikkert måtte gå galt for motorcyklisterne.

Adspurgt om hvorvidt de evt. havde kørt om kap, afviste vidnet, at dette var tilfældet. Han havde mere indtryk af, at de havde fulgtes ad."

Et andet vidne forklarede følgende til politiet:

"Vidnet forklarede, at han som 3. bil i en kolonne havde kørt ad R.vej mod øst. Part 1 kørte foran ham som 2. bil i nævnte kolonne. De kørte med en hastighed af højst 80 km/t., og han havde ikke bemærket noget usædvanligt ved part l's kørsel. Der var ikke nævneværdig trafik i vestgående retning.

Ved krydset R.vej, H.vej, U.vej drejede den første bil fra til højre ad U.vej, mens part 1 efter at have nedsat hastigheden til ganske lav fart gav tegn til venstresvingning ad H.vej og påbegyndte sin svingning, uagtet at part 2 kom imod ham ad R.vej i den vestgående vognbane og befandt sig i en afstand af ca. 200 meter fra krydset.

Part 2 kørte meget stærkt, men afhørte kunne ikke nærmere angive hans hastighed, eller om han førte kørelys. Han kunne ligeledes ikke fortælle nærmere om, hvorvidt part 1 førte kørelys.

Vidnet kunne ikke sige noget nærmere, om de havde fulgtes ad eller tilfældigvis havde kørt tæt efter hinanden, men umiddelbart inden uheldet var en anden motorcyklist ligeledes i vestlig retning kørt forbi dem. Udover at motorcyklens farve kunne være mørk, kunne han ikke nærmere beskrive hverken motorcyklen eller motorcyklisten. Motorcyklisten var uagtet uheldet fortsat videre uden nogen former for reaktion, hvilket efterfølgende havde undret ham, da han mente, at denne burde have bemærket sammenstødet. Der var ikke anden færdsel på uheldstidspunktet.

Ved påkørslen ramte part 2 part 1 bilens front, hvorefter part 2 lettede fra motorcyklen og fløj gennem luften og lande i den nordlige rabat vest for krydset, hvor han blev liggende, mens køretøjerne som følge af uheldet standsede på uheldsstedet.

Ingen af parterne nåede at foretage sig noget for at undgå påkørslen."

Klageren afgav bl.a. følgende forklaring til politiet:

"Afhørte forklarede, at han havde lånt sin kammerat …'s motorcykel for at køre til …, hvor de så efterfølgende skulle mødes. Han var kørt alene fra …, men undervejs et sted omkring … mødte han en ukendt motorcyklist, som han fulgtes med, uden at de dog havde haft noget specielt med hinanden at gøre. De havde skiftevis overhalet hinanden uden dog at køre om kap eller lignende. Han erindrede ikke nærmere omkring hastigheden eller trafiktætheden.

Han blev foreholdt vidnet … iagttagelser omkring afhørte og den ukendte motorcyklists kørsel, hvortil afhørte oplyste, at han ikke havde nogen erindre om at have kørt som oplyst.

Videre adspurgt til selve uheldet forklarede han, at han med ukendt hastighed kørte ad R.vej mod vest. Så vidt han erindrede, kørte han ca. midt i vognbanen, og der var nærlys på motorcyklen. Han havde ingen erindring om øvrige trafikanter eller trafiktætheden.

Umiddelbart før krydset R.vej og H.vej bemærkede han part 1, der med lav hastighed kørte ad R.vej i østlig retning og gav tegn til venstresvingning ad H.vej. Part 1 stoppede kortvarigt op, hvorefter han igangsatte sin venstresvingning ind over afhørtes vognbane.

Afhørte kunne ikke nærmere beskrive part 1 's hastighed, eller om han førte nærlys. Han var dog helt sikker på, at part 1 gav tegn til venstresvingning.

Han havde forsøgt at undgå påkørslen ved at bremse kraftigt, mens han ikke havde indtryk af, at part 1 så ham og havde nået at foretage sig noget.

Ved påkørslen ramte motorcyklen bilens front, og han blev slynget af den og kurede hen ad asfalten. Det eneste han herefter huskede var, at der kom nogen hen til ham. Han havde ikke anden erindring omkring uheldet.

Adspurgt oplyste han, at han grundet hastighedsovertrædelse blev frakendt førerretten i 6 måneder den 02. Marts i år, men at han aldrig var blevet bedt om at aflevere sit kørekort, hvorfor det havde ligget i hans pung på uheldstidspunktet."

Af blodprøve, som ifølge det af selskabet oplyste blev foretaget den 11/7 2010 kl. 7.10 fremgår bl.a.:

"? Blutprobe entnommen am 11.07.10 um Uhr

enthielt > ‰ Alkohol
…
Einzelwerte: ADH-1: 0,10 ADH-2: 0,10
GC-1 : 0,10 GC-2 : 0,09"

Af blodprøve, som ifølge det af selskabet oplyste blev foretaget den 11/7 2010 kl. 7.40 fremgår bl.a.:

"? Blutprobe entnommen am 11.07.10 um Uhr

enthielt keinen ‰ Alkohol
…
Einzelwerte: ADH-1: 0,01 ADH-2 : 0,00
GC-1 : 0,00 GC-2 : 0,00"

Politiet foretog ved hjælp af computerprogrammet PC-Crash en beregning af klagerens hastighed umiddelbart før ulykken. Herom fremgår bl.a.:

"Efter anmodning har jeg ud fra mine undersøgelser den 10. og 12. juli 2010 samt ved brug af computersimuleringsprogrammet PC-Crash beregnet en hastighed på part 2 umiddelbart før starten af blokadesporet.

Basisgrundlaget for beregningen er beskadigelserne på parternes køretøjer, og det af motorcyklen afsatte bremsespor på 52,5 m
Føret på uheldstidspunktet var tørt
Mærker på motorcyklens bagdæk viser, at der har været bremset med baghjulsbremsen
Der var ingen synlige mærke på fordækket efter bremsning.

Ved simulering af uheldet ses, at der opstår skader med en EES-værdi (energy Equivalent Speed), som er sammenlignelige med skader på køretøjer med kendt EES-værdi, hvor sammenstødshastigheden (part 2) har været 110 km/t
Ved simuleringen er anvendt en række eksakte værdier for køretøjerne.

Part 2's hastighed, før afsætning af sporet, afhænger af, om både for- og baghjulsbremsen har været aktiveret.
Mærker på bagdækket viser, at der har været bremset med baghjulsbremsen.
Der er ingen sikre tegn på, at forhjulsbremsen også har været anvendt, det er dog sandsynligt, at den også har været aktiveret i et vist omfang.

Bremses der udelukkende med baghjulsbremsen, skønnes det, at der kan opnås en deceleration på 4,5 m/sek^2, hvorefter hastigheden umiddelbart før blokadebremsningen kan beregnes til 135 km/t ± 5 km/t

Bremses der med både for- og baghjulsbremsen, skønnes det, at der kan opnås en deceleration på mindst 8 m/sek^2, hvorefter hastigheden før blokadebremsningen kan beregnes til 152 km/t ± 5 km/t

Ud fra ovennævnte har hastigheden umiddelbart før blokadesporets start været mindst 130 km/t og højst 147 km/t afhængig af hvor meget der har været bremset med forhjulsbremsen."

Klagerens far anmeldte den 12/7 2010 skaden til selskabet. Selskabet afviste ved brev af 10/3 2011 at yde forsikringsdækning med henvisning til, at forsikringen ikke dækkede følger af ulykkestilfælde, som skyldtes grov uagtsomhed. Efter indsigelse over for selskabet har klageren ved sin advokat indbragt sagen for nævnet ved klage af 5/8 2011. Af klageskemaet fremgår bl.a.:

"1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. …
Sagen omhandler i al sin korthed, en færdselsulykke den 1.07.2010, hvor min klient kom kørende lige ud af T.vej på motorcykel, og hvor en ældre medtrafikant i modsat kørselsretning valgte at foretage et venstresving, uden at have opdaget min klient, som kom kørende i modsat vejbane, hvorved der skete en kollision.

Ved færdselsuheldet blev min klient indbragt til … sygehus med helikopter med meget alvorlige kvæstelser, og efterfølgende er politiet af den opfattelse, at min klient kan have kørt omkring 135 km/t, men min klient oplyser, at have kørt for stærkt, men slet ikke i den grad.

Det fremgår ikke med sikkerhed på hvilket grundlag forsikringsselskabet afviser dækningen, men det antages at afvisning sker i medfør af Forsikringsaftalelovens .18, stk. 2.

Selskabet har over for nævnet ved brev af 24/8 2011 fastholdt sin afgørelse og har til støtte herfor bl.a. anført:

"Vi har afvist at meddele dækningstilsagn via ulykkesforsikringen, idet vi er af den opfattelse, at klager har fremkaldt forsikringsbegivenheden ved grov uagtsomhed, jfr. FAL § 18, stk. 2 og ulykkesforsikringsbetingelsernes pkt. 3.5.2.

Der henvises til politirapporten vedrørende ulykkens nærmere omstændigheder.

Følgende forhold kan lægges til grund for sagens behandling:

- Klager blev den 2.3.2010 frakendt førerretten til motorcykel i 6 måneder på grund af hastighedsovertrædelse.
  Klager havde således ikke førerret til motorcykel på ulykkestidspunktet.

- Dagen efter ulykken blev klagers alkoholpromille målt 2 gange. Første gang kl. 07.10 blev promillen målt til 0,1, anden gang kl. 07.40 blev promillen målt til 0,0. Den første måling blev således foretaget næsten 11 timer efter ulykken og viste altså en mindre alkoholkoncentration i blodet. Ved næste måling en halv time senere var der ingen alkohol i klagers blod.

- I attest om undersøgelse af køretøj i anledning af færdselsuheld dateret den 19.7.2010 har bilinspektør … skønnet motorcyklens hastighed til ikke under 135 km/t før nedbremsningen.

- Ved brug af simuleringsprogrammet PC-crash har bilinspektøren efterfølgende, jfr. erklæring af den 2.11.2010, beregnet motorcyklens hastighed umiddelbart før blokadesporets start til mindst 130 km/t og højst 147 km/t afhængig af, hvor meget der har været bremset med motorcyklens forhjulsbremse.

- Vidner … har udtalt til politirapporten, at de havde set 2 motorcyklister følges ad, hvoraf den ene skønnedes at være klager på den skrappe gultfarvede motorcykel.

- Samme vidner har endvidere udtalt til politirapporten, at 'De var ca. et kvarter før blevet overhalet på vej ud af den foregående rundkørsel, hvor begge motorcyklister straks, det lod sig gøre, havde presset sig forbi og foretaget en voldsom acceleration, hvorunder begge motorcykler over en ikke nærmere angivelig distance havde kørt på baghjulene og var fortsat med en af vidnet anslået hastighed til ikke under 160 km/t.
  De havde talt om, at det med den kørestil helt sikkert måtte gå galt for motorcyklisterne'.

- Et andet vidne … har også udtalt til politirapporten, at klager kørte meget stærkt. Vidnet havde også observeret en anden motorcyklist, der ligesom klager kørte i vestlig retning og som passerede ulykkesstedet kort før klager. Denne motorcyklist havde fortsat sin kørsel uagtet uheldet, hvilket undrede vidnet, som mente, at motorcyklisten burde have bemærket sammenstødet.

- Klager har selv udtalt til politirapporten, at han mødte en ukendt motorcyklist, som han fulgtes med. De havde skiftevis overhalet hinanden, dog uden at køre om kap. Ifølge politirapporten kunne klager ikke erindre at have kørt på baghjulet.

- Alka har som motoransvarsforsikringsselskab for bilisten nedsat klagers personskadeerstatning med 1/3 på grund af grov uagtsomhed.

Til støtte for afvisningen gøres det gældende,

- at klager lige inden han blokerede motorcyklens bagbremse kørte mindst 130 km/t, men mest sandsynligt med højere fart, dog højst 147 km/t, jfr. bilinspektør … beregning,

- at hastighedsberegningen kan lægges til grund for sagens behandling, idet hastighederne er beregnet med det såkaldte PC-crash program, hvis beregninger er lagt til grund som bevis i andre sager ved de danske domstole,

- at klager - ud over at have overskredet hastighedsbegrænsningen på 80 km/t med i hvert fald 62,5%, sandsynligvis mere - ligeledes har kørt på en hasarderet og hensynsløs måde, hvor han og en anden motorcyklist har foretaget voldsomme accelerationer, kørt på baghjulet og skiftevis overhalet hinanden,

- at klager på ulykkestidspunktet var påvirket af alkohol i et omfang, der overstiger den højst tilladte promillegrænse på 0,5 0/00, idet der knap 11 timer efter ulykken blev målt en alkoholpromille på 0,1,

- at det taler for, at klager var påvirket af alkohol, at første måling knap 11 timer efter ulykken viste spor af alkohol i blodet (0,1 0/00), og at den næste måling en halv time senere ikke viste spor af alkohol (0,0 0/00),

- at klager ikke havde førerret til motorcykel på ulykkestidspunktet, idet han var blevet frakendt førerretten i 6 måneder på grund af høj hastighed,

- at det kan lægges til grund, at hovedårsagen til sammenstødet er klagers hasarderede kørsel i høj fart under påvirkning af en alkoholpromille, der på ulykkestidspunktet oversteg grænsen på 0,5 0/00,

- at sammenstødet ikke var sket, hvis klager havde overholdt hastighedsbegrænsningen på 80 km/t og i øvrigt ikke var påvirket af alkohol,

- at bilisten i så fald var levnet langt bedre chancer for at se motorcyklisten og reagere herefter,

- at klager, selv om bilisten alligevel var kørt ud foran motorcyklen, med en væsentlig lavere hastighed og uden påvirkning af alkohol kunne have undgået et sammenstød ved adækvat nedbremsning og undvigemanøvre,

- at det i den forbindelse er væsentligt at notere sig, at klager har udtalt til politirapporten, at han så bilisten køre langsomt ad R.vej i østlig retning, at han så, at bilisten standsede op, og at han så, at bilisten i gangsatte sin venstresvingning. Klager har altså bemærket bilisten i et længerevarende tidsforløb - et tidsforløb som kunne have givet klager mulighed for at reagere adækvat og undgå sammenstød, såfremt hastighedsbegrænsningen havde været overholdt og klager ikke havde været alkoholpåvirket,

- at klager, der på ulykkestidspunktet var frakendt førerretten til motorcykel på grund af høj hastighed, ved sin kørsel har vist, at han ikke var i stand til at føre motorcykel på betryggende måde,

- at der dermed er påvist årsagssammenhæng mellem ulykken - og klagers manglende førerret,

- at klagers kørsel og adfærd indebar en indlysende fare for personlig tilskadekomst,

- at klager ud fra en samlet bedømmelse af de foreliggende oplysninger om manglende førerret, alkoholpåvirkning, hastighed og køremåde i øvrigt har udvist grov uagtsomhed, jfr. FAL § 18, stk. 2 og ulykkesforsikringsbetingelsernes pkt. 3.5.2, og

- at selskabet er berettiget til at afvise dækning på ulykkesforsikringen.

Til yderligere støtte for sagen henvises til FED 1997.480V, AK 52.609, AK 52.044."

Hertil har klagerens advokat i brev af 5/9 2011 til nævnet bl.a. anført:

"Indledningsvis bemærkes det, at det er korrekt, at min klient fulgtes med en anden motorcykel, men det er ikke den samme situation, som vidnerne beskriver, idet min klient havde kørt alene i stykke tid, på tidspunktet hvor sammenstødet skete.

Havde den motorcykel som min klient tidligere havde fulgtes med fortsat kørt sammen med min klient, ville denne jo naturligvis være blevet stoppet, idet de to motorcykler var opmærksomme på hinanden.

Min klient har på ingen måde kørt 160 km/t.

Som tidligere nævnt, læser Vejle Brand de tyske lægejournaler forkert, idet der aldrig er målt nogen promille i min klient, som oplyser, at han med sikkerhed ikke havde nydt alkohol i perioden op til ulykken.

Den tyske målemetode angiver at der med sikkerhed var under 0,1 promille i forbindelse med målingen, men dette er en anden måde at angive promiller på, end vi sædvanligvis er vant til.

Min klient har forespurgt på hospitalet, hvorledes dette skulle forstås, og har der fået at vide, at den tyske måde at måle på vil bevirke, at målingen angives til under 0,1 promille.

Det er således decideret fejlagtigt, når Vejle Brand anfører at, at der er målt forekomster af alkohol, idet det eneste der er meddelt ved lægejournalen er, at der med sikkerhed er under 0,1 promille.

Det bemærkes, at ALKA forsikring har påstået personskade erstatning nedsat med 1/3 pga. grov uagtsomhed, men dette er ikke accepteret af min klient, og jeg afventer i øvrigt resultatet af straffesagen, hvor politiet har foretaget en test på baggrund af tidligere erkendte skader på køretøjer, som giver anledning til sammenligning, men hvor der fra forskellig side har været rejst kritik af præcisionen ved udregning af hastighed på baggrund af skader på bilen, idet mange faktorer spiller ind, som kan bevirke betydelige fejlresultater.

Forsikringsselskabet har således ikke godtgjort, at FAL § 18, stk. 2 skal finde anvendelse, idet eneste årsag til ulykken er modtrafikantens manglende opmærksomhed, idet han fuldstændig har overset min klient, trods det forhold, at min klient og modparten havde front direkte mod hinanden, og der var tale om en lang strækning.

Eneste årsag til ulykken er således modtrafikantens uagtsomhed, som muligvis skyldes hans høje alder."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**2. Hvad dækker forsikringen?**

2.1 Forsikringen dækker følger af ulykkestilfælde sket i forsikringstiden.

2.2 Ved ulykkestilfælde forstås
en tilfældig,
af den forsikredes vilje uafhængig,
pludselig,
udefra kommende indvirkning på legemet
med en påviselig legemsbeskadigelse til følge.

…

3. Hvad dækker forsikringen ikke?

3.1 Følger af ulykkestilfælde, hvis hovedårsag er bestående sygdomme eller latente sygdomsanlæg.

3.2 Følger af ulykkestilfælde, hvis hovedårsag er forbigående besvimelsestilfælde eller ildebefindende.

3.3 Forværring af følgerne af ulykkestilfælde, der skyldes en tilstedeværende eller tilfældig tilstødende sygdom.

3.4 Følger af lægelig behandling eller kiropraktor behandling, som ikke er nødvendiggjort af et af forsikringen omfattet ulykkestilfælde.

3.5 Følger af ulykkestilfælde der skyldes den forsikredes

…

3.5.2 grove uagtsomhed"

Nævnet udtaler:

Det er utvivlsomt, at klageren har handlet uagtsomt i forbindelse med uheldet. Nævnet finder det imidlertid betænkeligt at lægge til grund, at ulykkestilfældet skyldes klagerens grove uagtsomhed. Nævnet har i den forbindelse lagt vægt på, at klageren har kørt væsentligt hurtigere end tilladt, men at uheldet også skyldes, at en modkørende bilist foretog venstresving uden at bemærke klageren.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Selskabet, Forsikringsselskabet Vejle Brand af 1841 g/s, skal anerkende, at ulykkestilfældet ikke skyldes klagerens grove uagtsomhed, og skal genoptage sagsbehandlingen.

Marianne Højgaard Pedersen
formand